

**ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ**

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI

Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA

Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENİ

Araş. Gör. Ahsen TAŞTAN GÜRKAN

SAMSUN

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	2
1. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ	3
1.1. Dersin Tanımı ve Amacı	3
1.2. Dersin Genel Hedefleri	3
1.3. Dersin Programdaki Yeri	3
1.4. Eğitim Programı Modeli	4
1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri	4
1.6. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları	4
1.6.1. Solunum Sistemi Hastalıkları Hedef Tanıları	4
1.6.2. Kardiyovasküler sistem Hastalıkları Hedef Tanıları	5
1.6.3. Sinir Sistemi Hastalıkları Hedef Tanıları.....	5
1.6.4. Böbrek ve Üriner Sistem Hastalıkları Hedef Tanıları.....	5
1.6.5. Gastro-İntestinal Sistem ve Kan Hastalıkları Hedef Tanıları.....	5
1.6.6. İmmün Sistem, Kas İskelet Sistemi ve Endokrin Hastalıkları Hedef Tanıları.....	7
1.7. Dersin Değerlendirmesi	7
2.İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK DERS PROGRAMI	8
3. BAKIM PLANI.....	26
4. DÖNEM İÇİ UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU	28
6. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ KAYNAK LİSTESİ	30
7. KANITLAR	31
8. İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI, FORMU, TALİMATI.....	31

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

1. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ

1.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Dersin temel amacı; Sağlığın geliştirilmesi, korunması, hastalık ve sakatlığın önlenmesi için mümkün olan en yüksek sağlık bakımını vermektir. Bu amaç doğrultusunda ders içeriği; Temel insan gereksinimlerini bilerek homeostazisin devamlılığını sağlayarak dahili hastalıklarda bakım verme üzerine yoğunlaştırılmıştır.

Lisans ve lisansüstü derslerin uygulaması uzaktan eğitim süreci dolayısıyla online olarak vaka tartışması, bakım planı yapılması, beceri ve fizik muayene uygulamaları şeklinde yürütülmektedir. Dönem içi uygulamalarda hasta bakımının yanı sıra özelleşmiş alanlardaki uzman hemşire profesyonellerin (Diyabet Eğitim Hemşiresi, Onkoloji Hemşiresi, Diyaliz Hemşiresi vb.) çalışma alanları tanıtılarak öğrencilerin kariyer planlamasına destek olunmaktadır.

1.2. Dersin Genel Hedefleri

Bu derste öğrencinin;

- İç Hastalıkları Hemşireliği alanındaki bilimsel ve teknolojik kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olması,
- Kanıtı dayalı kuramsal bilgi ve becerisini hemşirelik uygulamalarında kullanması,
- Tüm hemşirelik uygulamalarını doğru ve güvenli şekilde kayıt etmesi,
- Hastanın bakım gereksinimlerini saptayabilmesi ve uygun bakımı planlayabilmesi,
- Hastaya bütüncül yaklaşım ile bireyselleştirilmiş bakım sunması,
- Sağlıklı/Hasta birey, aile, toplum ve sağlık ekibinin tüm üyeleriyle etkili iletişim kurması,
- Tüm mesleki bilgi ve becerisini insan hakları ve etik ilkeler çerçevesinde kullanması hedeflenmektedir.

1.3. Dersin Programdaki Yeri

İç Hastalıkları hemşireliği dersi Hemşirelik Lisans programının 3. yarıyılında 4 saat teorik, 2 saat laboratuvar, 10 saat uygulama olmak üzere toplamda 16 saat üzerinden öğrencilere verilmektedir.

Dersin yükü ulusal kredi bazındaki 10 kredi, uluslararası sistemde ise 20 AKTS olarak belirlenmiştir.

1.4. Eğitim Programı Modeli

İç Hastalıkları Hemşireliği dersi yürütülürken “Klasik Eğitim Modeli” kullanılmaktadır.

1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Derslerin işleyişinde; güncel kaynaklarla zenginleştirilen bilgi, farklı eğitim metotları (beyin fırtınası, vaka tartışması, rol play) ve destekleyici materyaller (video, uygulama maketleri vb.), anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, vaka tartışması, sorun çözme ve klinik karar verme (hemşirelik süreci) gibi aktif öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmaktadır.

Temel kaynak olarak tanımlanan kitaplara (İç Hastalıkları Hemşireliği, Enç N, Uysal H., Nobel Tıp Kitabevleri, Hemşirelik Tanıları El Kitabı) ek olarak verilen okumalar bireysel gelişimi destekleyecektir.

1.6. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları

İç hastalıkları hemşireliği dersi süresince öğrencilerin bakım verdikleri hastada hemşirelik sürecini doğru şekilde uygulamaları ve hemşirelik süreci tanılama basamağında NANDA hemşirelik tanılarını kullanmaları beklenmektedir. Temel hemşirelik tanılarını ve buna yönelik girişimleri önceki yarıyıldan alan öğrencilere İç Hastalıkları dersinde alana özgü belirlenmiş spesifik tanı ve girişimlerin öğretilmesi hedeflenmektedir. Hedef tanıların öğretilmesinin yanı sıra öğrencinin önceki yarıyıldan ilişkin öğrendiği tanı ve girişimlerin pekiştirilmesi de son derece önemlidir. Öğrencinin söz konusu hedef tanıyı öğrenmek ile kalmayıp, kompleks vakalarda tanıların etiyojilerine ilişkin değişiklikleri de fark edebilmeleri gerekmektedir.

Öğrenmenin kolaylaştırılması, değerlendirilmenin sistematize edilebilmesi için her sisteme yönelik hedef hemşirelik tanıları belirlenmiş olup, söz konusu hedef tanıları her eğitim-öğretim döneminde revize edilmektedir.

1.6.1. Solunum Sistemi Hastalıkları Hedef Tanıları

- Hava yolu temizliği yetersizliği
- Gaz alışverişinin bozulması
- Aktivite intoleransı
- Etkisiz hava yolu hijyeni

- Sosyal izolasyon

1.6.2. Kardiyovasküler sistem Hastalıkları Hedef Tanıları

- Doku Perfüzyonunda Değişiklik
- Kardiyak Out-putta Değişiklik
- Kanamaya Eğilim

1.6.3. Sinir Sistemi Hastalıkları Hedef Tanıları

- Özbakımda Yetersizlik
- Sözel İletişimde Bozulma
- Uyku Kalitesinde Değişim
- Etkisiz Başetme
- Kan Glikoz Düzeyinde değişiklik
- Yaralanma Riski
- Serebral Doku Perfüzyonunda Bozulma
- Duyusal/Algısal Değişiklik
- Akut/kronik konfüzyon
- Hafızada bozulma
- Depresyon

1.6.4. Böbrek ve Üriner Sistem Hastalıkları Hedef Tanıları

- Sıvı volüm dengesizliği
- Elektrolit dengesizliği
- Fiziksel harekette bozulma
- Beden imgesinde değişim
- Üriner retansiyon

1.6.5. Gastro-İntestinal Sistem ve Kan Hastalıkları Hedef Tanıları

- Beslenmede değişiklik
- Konstipasyon/ Diyare
- Yutmada bozulma
- Karaciğer fonksiyonunda bozulma riski
- Anksiyete
- Ağrı

1.6.6. İmmün Sistem, Kas İskelet Sistemi ve Endokrin Hastalıkları Hedef Tanıları

- İlaç tedavisinde uyumsuzluk
- Enfeksiyona eğilim
- Kan glikoz seviyesinde deęişme riski
- Cilt Bütünlüğünde Bozulma
- Tekerlekli sandalye hareketinde bozulma
- Yürümede bozulma

1.7. Dersin Değerlendirmesi

Dersin teori ve uygulamasına devam zorunludur. Teorik derslerin %30' undan ve uygulamalı derslerin %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci final sınavına alınmaz. Dersin değerlendirmesi en az bir ara sınav, bir final sınavı, uygulama sınavı ve klinik uygulama notu ile yapılır. Dersin değerlendirilmesinde, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sınav Yönetmelięi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları uygulanır. Ayrıca öğrenci dönem içinde yapılacak olan uygulama sınavı dönem içi uygulama notuna %25 oranında katkı sağlamaktadır.

2.İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK DERS PROGRAMI

Hafta	Tarih	A ŞUBESİ			B ŞUBESİ	
			Ders Konusu	Sorumlu Öğretim Elemanı	Ders Konusu	Sorumlu Öğretim Elemanı
1	2.10.2023 Pazartesi	Sabah	Sıvı Elektrolit-Asit Baz Dengesi / Şok, Stres ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENİ	Kardiyovasküler Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA
		Öğleden sonra	Sıvı Elektrolit-Asit Baz Dengesi /Şok, Stres ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)		Kardiyovasküler Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	
			Kardiyovasküler Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA	Sıvı Elektrolit-Asit Baz Dengesi / Şok, Stres ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENİ
1	3.10.2023 Salı	Sabah	Kardiyovasküler Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA	Sıvı Elektrolit-Asit Baz Dengesi /Şok, Stres ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA
		Öğleden sonra	Solunum Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)		Hematolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	
2	9.10.2023 Pazartesi	Sabah	Solunum Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA	Hematolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Öğr. Gör. Dr. Belgin ŞEN ATASAYAR
			Hematolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)		Solunum Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	
		Öğleden sonra	Hematolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	Solunum Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)		
2	10.10.2023 Salı	Sabah	Sinir Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENİ	Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	Öğr. Gör. Dr. Belgin ŞEN ATASAYAR
		Öğleden sonra	Sinir Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)		Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	
			Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Öğr. Gör. Dr. Belgin ŞEN ATASAYAR	Sinir Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENİ
3	16.10.2023 Pazartesi	Sabah	Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA	Sinir Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)	
		Öğleden sonra	Üriner Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)		Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı +Metabolik Hast.ve Hem. Bakımı(4 saat)	
3	17.10.2023 Salı	Sabah	Üriner Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENİ	Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı +Metabolik Hast.ve Hem. Bakımı (2 saat)	Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA
			Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı +Metabolik Hast.ve Hem. Bakımı (2saat)		Üriner Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	
		Öğleden sonra	Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı +Metabolik Hast.ve Hem. Bakımı (4 saat)	Üriner Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (4 saat)		
4	23.10.2023 Pazartesi	Sabah	Onkolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA	Eklem ve Bağ Dokusu Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Öğr. Gör. Dr. Belgin ŞEN ATASAYAR
			Onkolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)		İmmün Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	
		Öğleden sonra	İmmün Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENİ	Onkolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Doç. Dr. Afitap ÖZDELİKARA

			Eklem ve Bağ Dokusu Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	Öğr. Gör. Dr. Belgin ŞEN ATASAYAR	Onkolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı (2 saat)	

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ LABORATUAR PLANI- 2023

Hafta	Tarih		I ve II Blok	III. Blok	IV. Blok	V. Blok
4	24.10.2023	Sabah	1. grup	2. grup	3. grup	4. grup
		Öğleden sonra	2. grup	3. grup	4. grup	1. grup
5	30.10.2023	Sabah	3. grup	4. grup	1. grup	2. grup
		Öğleden sonra	4. grup	1. grup	2. grup	3. grup
	31.10.2023	Sabah	I ve 2. Grup (Vaka analizi)		3 ve 4. Grup (Vaka analizi)	
		Öğleden sonra	3 ve 4. Grup (Vaka analizi)		I ve 2. Grup (Vaka analizi)	

ÖN HAZIRLIK	KANITLAR (Bilimsel Çalışmalar)
Temel Kaynak olarak Prof. Dr. Nermin Olgun, Doç. Dr. Selda Çelik Tüm Yönleriyle İç Hastalıkları Hemşireliği kitabı önerilmektedir. Bunun yanı sıra ek kaynaklar ünitelere göre aşağıda sıralanmıştır. - Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. - Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. - Carpenito-Moyet, L.J. (2012)	Özen A, Enç N. (2013). Kritik Hastalıklarda Sıvı Elektrolit Dengesi Değişikliklerinde Hemşirenin Rolü. Türk Kardiyoloji Derneği Kardiyovasküler Hemşirelik Dergisi, 4(5):9-13.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Birol L. Hemşirelik Süreci Hemşirelik Bakımında Sistematik	• Koçan S, Gürsoy A. (2016). Septik Şok ve Hemşirelik Bakımı. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 32 (1) :173-185.

Hemşireliği Uygulama Rehberi. İstanbul. Cinius yayınları, 1. Baskı, 2009. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul. • Aslan EF, Olgun N (2017). Fizyopatoloji. Ankara, Akademisyen Tıp Kitabevi.	
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Birol L, Akdemir N (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Ankara, Sistem Ofset. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.	• Özen A, Enç N. (2013). Kritik Hastalıklarda Sıvı Elektrolit Dengesi Değişikliklerinde Hemşirenin Rolü. Türk Kardiyoloji Derneği Kardiyovasküler Hemşirelik Dergisi, 4(5):9- 13.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana.	• Koçan S, Gürsoy A. (2016). Septik Şok ve Hemşirelik Bakımı. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 32 (1) :173-185.
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Aslan EF, Olgun N (2017). Fizyopatoloji. Ankara, Akademisyen Tıp Kitabevi. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.	• Kılınç, G., Yıldız, E., & Kavak, F. (2019). Orjinal Makale KOAH'lı hastalarda psikolojik dayanıklılık ve yaşam doyumu arasındaki ilişki.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul. • Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması, Çeviri Editörleri: Prof. Dr. Firdevs Erdemir, Prof. Dr. Sultan Kav, Yrd. Doç. Dr. Arzu Akman Yılmaz, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul.	• Kılınç, G., Yıldız, E., & Kavak, F. (2019). Orjinal Makale KOAH'lı hastalarda psikolojik dayanıklılık ve yaşam doyumu arasındaki ilişki.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul. • Birol L, Akdemir N (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Ankara, Sistem Ofset. • Aslan EF, Olgun N (2017). Fizyopatoloji. Ankara, Akademisyen Tıp Kitabevi. • Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması, Çeviri Editörleri: Prof. Dr. Firdevs Erdemir, Prof. Dr. Sultan Kav, Yrd. Doç. Dr. Arzu Akman Yılmaz, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul.	• Tavşanlı, N. G., & Begüm, E. Ş. İnmeli Hastada Palyatif Bakım: Olgu Sunumu. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 4(1), 35-39. • Güler, S. B., & Ersin, F. Multiple Skleroz Hastalarının Yaşam Kalitesi ve Ruhsal Durumları. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 21(1), 42-50.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması, Çeviri Editörleri: Prof. Dr. Firdevs Erdemir, Prof. Dr. Sultan Kav, Yrd. Doç. Dr. Arzu Akman Yılmaz, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp	• Tavşanlı, N. G., & Begüm, E. Ş. İnmeli Hastada Palyatif Bakım: Olgu Sunumu. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 4(1), 35-39. • Güler, S. B., & Ersin, F. Multiple Skleroz Hastalarının Yaşam Kalitesi ve Ruhsal Durumları. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 21(1), 42-50.
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Aslan EF, Olgun N (2017). Fizyopatoloji. Ankara, Akademisyen Tıp Kitabevi. • Birol L, Akdemir N (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Ankara, Sistem Ofset. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. Carpenito-Moyet, L.J. (2012)	• Özdelikara, A., & Ebru, B. Kalp Hastaları Cinsel Aktiviteden Uzak Durmalı mı?. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 7(3), 165-169.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Aslan EF, Olgun N (2017). Fیزیopatoloji. Ankara, Akademisyen Tıp Kitabevi. • Birol L, Akdemir N (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Ankara, Sistem Ofset. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev:	• Özdelikara, A., & Ebru, B. Kalp Hastaları Cinsel Aktiviteden Uzak Durmalı mı?. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 7(3), 165-169.
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul. • Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması,	• Pehlivan, S., Doğan, D., Kahraman, B. N., & Özkalemkaş, F. Akut Lösemi Hastalarında Alopesinin Beden İmajı ve Benlik Saygısına Etkisi. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 45(2), 173-178.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Owayolu N., Owayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul. • Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması, ÇeviriEditörleri: Prof. Dr. Firdevs Erdemir, Prof. • Dr. Sultan Kav, Yrd. Doç. Dr. Arzu Akman Yılmaz, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul.	• Pehlivan, S., Doğan, D., Kahraman, B. N., & Özkalemkaş, F. Akut Lösemi Hastalarında Alopesinin Beden İmajı ve Benlik Saygısına Etkisi. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 45(2), 173-178.

- Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri.
- Durna Z. İç Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Rehberi. İstanbul. Cinius yayımları, 1. Baskı, 2009.
- Birol L, Akdemir N (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Ankara, Sistem Ofset.
- Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana.
- Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.
- Çelik, F., & Bektaş, H. (2019). Karaciğer Hastalıklarının Yönetiminde Telesaglık Uygulamalarının Etkisi: Sistematik Derleme. Türkiye Klinikleri Hemşirelik Bilimleri, 11(3).

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Durna Z. İç Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Rehberi. İstanbul. Cinius yayınları, 1. Baskı, 2009. • Birol L, Akdemir N (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Ankara, Sistem Ofset. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana.	• Çelik, F., & Bektaş, H. (2019). Karaciğer Hastalıklarının Yönetiminde Telesağlık Uygulamalarının Etkisi: Sistematik Derleme. Türkiye Klinikleri Hemsirelik Bilimleri, 11(3).
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul. • Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması,	• Bahar, A., Ovayolu, Ö., & Ovayolu, N. (2019). Onkoloji Hastalarında Sık Karşılaşılan Semptomlar ve Hemşirelik Yönetimi. Erü Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 6(1), 42-58.

- Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri.
- Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana.
- Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.
- Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması

- Bahar, A., Ovayolu, Ö., & Ovayolu, N. (2019). Onkoloji Hastalarında Sık Karşılaşılan Semptomlar ve Hemşirelik Yönetimi. Erü Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 6(1), 42-58.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul. • Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması, Çeviri Editörleri: Prof. Dr. Firdevs Erdemir, Prof. Dr. Sultan Kav, Yrd. Doç. Dr. Arzu Akman Yılmaz, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul.	• Alparslan, A. G. D. G. B., & Kapucu, Ö. G. D. S. (2008). Steroidlerin Kullanımında Hemşirenin Sorumlulukları. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 15(2), 77-84. • İnkaya, B. V., & Karadağ, E. Diyabetli Bireyler ve Onlara Bakım Veren Hemşirelerin Hastalık Özyönetim Stratejilerine Bakışı: Kalitatif Bir Çalışma. Koç Üniversitesi Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi (HEAD), 14(1), 31-37.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul. • Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması, Çeviri Editörleri: Prof. Dr. Firdevs Erdemir, Prof. Dr. Sultan Kav, Yrd.	• Alparslan, A. G. D. G. B., & Kapucu, Ö. G. D. S. (2008). Steroidlerin Kullanımında Hemşirenin Sorumlulukları. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 15(2), 77-84. • İnkaya, B. V., & Karadağ, E. Diyabetli Bireyler ve Onlara Bakım Veren Hemşirelerin Hastalık Özyönetim Stratejilerine Bakışı: Kalitatif Bir Çalışma. Koç Üniversitesi Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi (HEAD), 14(1), 31-37.
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.	• Gümüş K, Ünsal A. (2014). Osteoartrit'te Hemşirelik Bakımına Güncel Bir Bakış. Balıkesir Sağlık Bil Derg, 3(3):179-182.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.	• Gümüş K, Ünsal A. (2014). Osteoartrit'te Hemşirelik Bakımına Güncel Bir Bakış. Balıkesir Sağlık Bil Derg, 3(3):179-182.
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Birol L, Akdemir N (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Ankara, Sistem Ofset. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.	• Mamaş, H. A., & Avcı, İ. A. (2018). Kronik Böbrek Yetmezliği Olan Hastaların Günlük Yaşam Aktivitelerinin ve Evde Bakım Gereksinimlerinin Belirlenmesi. SETSCI Conference Indexing System, 3; 1443-1453.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Birol L, Akdemir N (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Ankara, Sistem Ofset. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana. • Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.	• Mamaş, H. A., & Avcı, İ. A. (2018). Kronik Böbrek Yetmezliği Olan Hastaların Günlük Yaşam Aktivitelerinin ve Evde Bakım Gereksinimlerinin Belirlenmesi. SETSCI Conference Indexing System, 3; 1443-1453.
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana.	• Yıldırım, Y. K. HIV/AIDS ve Hemşirelik Yönetimi. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 22(2), 199-216.

• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Owayolu N., Owayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana.	• Yıldırım, Y. K. HIV/AIDS ve Hemşirelik Yönetimi. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 22(2), 199-216.
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Owayolu N., Owayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana.	• Demirtaş A, Akbayrak N. Metabolik sendrom yönetiminde hemşirenin sorumlulukları. HEAD, 2016; 13(3):196-201.
• Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri. • Owayolu N., Owayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana.	• Demirtaş A, Akbayrak N. Metabolik sendrom yönetiminde hemşirenin sorumlulukları. HEAD, 2016; 13(3):196-201.

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ
HASTA BAKIM PLANI

Öğrenci Adı ve Numarası

SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI

Öğretim Elemanı Unvan ve İsim

SAMSUN

2023

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ
HASTA VERİ TOPLAMA FORMU

Hastanın;

Adı:

Tanısı:

Soyadı:

Yaşı:

Klinik:

BÖLÜM 1. HASTANIN HASTANEYE YATIŞ ÖYKÜSÜ

(Yatış tarihi, geliş şikayeti, yatış süresi, yatışın kaçınıcı gün/gün aralığında bakım verildiği ve mevcut durumuna ilişkin bilgileri içermelidir.)

BÖLÜM 2. FİZİK MUAYENE FORMU

Genel görünüm, giyim, hijyen:.....

Ağız mukoza membranı (rengi, nemi, lezyon):.....

Dişler; Takma diş..... Çürük diş..... Diş kaybı.....

Fısıltıyı duyma.....

Yakın mesafeden okuma..... Gözlük.....

Nabız sayısı..... ritmi.....

Solunum sayısı..... derinliği..... ritmi..... solunum sesleri.....

Kan basıncı.....

El sıkma.....

Eklem hareketleri..... Kas kuvveti.....

Deri: Kemik çıkıntıları..... Lezyonlar..... Renk değişikliği.....

Yürüyüş..... Postür..... Bedenin bir kısmında kayıp.....

Aşağıdaki aktiviteleri uygulama becerisi (1=en kötü, 10= en iyi)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Beslenme										
Banyo										
Tuvalete gitme										
Yatak hareketleri										
Giyim										
Genel duruma özen										
Ev işlerini sürdürme										
Alışveriş										

Intravenöz, drenaj, suction vb. (belirt):

Kilosu.....

Boyu..... Beden ısısı..... BKİ: .....

Hemşirelik öyküsü alırken muayene ederken:

Oryantasyonu..... Soruları ve fikirleri kavrama (dalgın-donuk).....

Konuştuğu dil..... Ses tonu ve konuşma.....

Göz iletişimi..... Dikkat süresi (düzensizlik- distraction).....

Aile bireyleri,bakımını yapan kişi ve diğerleri (varsa) ilişkileri.....

Hemşirenin gözlemlediği fiziksel bulgular (Yukarıda değerlendirilen alanları dışında kalan ve bakım için önemli olduğunu düşündüğünüz durumları yazınız);

BÖLÜM 3. HASTALIK ÖYKÜSÜ

(Geçirilen hastalıklar, soygeçmişte var olan hastalıklar, sürekli kullanılan ilaçlar vb.)

BÖLÜM 4. LABORATUAR TESTLERİ

(Normal dışı değerler belirtilip, olası sebepleri/düşündürdükleri belirtilecek. Hastanın durumuna göre aynı laboratuvar testlerinin farklı tarihlerdeki takibi yazılabilir.)

Tarih:

BÖLÜM 5. KULLANILAN İLAÇLAR

(Hastanın kullandığı ilaç endikasyonları, veriliş yolları ve dozları yazılacak.)

BÖLÜM 6. LİTERATÜR BİLGİSİ

(Hastalığın tanımı, semptomları, etiyojisi, tanı yöntemleri ve tedavisi yazılmalıdır.)

İngilizce kaynak (derleme makalesi, araştırma makalesi vb.) kullanılarak, kaynak mutlaka belirtilmelidir. Makaleden alınan bölümün altı çizilerek yalnızca alınan sayfalar bakım planı sonuna eklenmelidir.

BÖLÜM 7. HEMŞİRE GÖZLEM FORMU

TARİH:

Saat	Tansiyon	Solunum	Nabız	Beden Isısı	Verilen Tedavi ve Notlar
08					
09					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
Hastanın Aldığı Çıkardığı Takibi:					
Saat	Alınan	Saat	Çıkarılan		
08-12		08-12			
12-16		12-16			
TOPLAM		TOPLAM			
Değerlendirme;					

BÖLÜM 8. TABURCULUK EĞİTİM PLANI

(Taburculuk eğitiminde anlatılan bilgiler yazılacak)

BESLENME	*
HİJYEN	*
İLAÇ KULLANIMI	*
DIKKAT EDİLECEK DURUMLAR/DİĞER	*

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ

HASTA BAKIM PLANI

HASTANIN ADI-SOYADI:

ÖĞRENCİNİN ADI-SOYADI:

TANISI:

YAŞI:

TARİH:

ODA NO:

ÖĞRETİM ELEMANI:

KLİNİĞİ:

GYA (Günlük Yaşam Aktiviteleri)	TANIMLAYICI ÖZELLİKLER /SEMPTOM	ETİYOLOJİ	HEMŞİRELİK TANISI	AMAÇ/BEKLENEN HASTA SONUÇLARI	HEMŞİRELİK GİRİŞİMLERİ	DEĞERLENDİRME

GYA (Günlük Yaşam Aktiviteleri)	TANIMLAYICI ÖZELLİKLER /SEMPATOM	ETİYOLOJİ	HEMŞİRELİK TANISI	AMAÇ/BEKLENEN HASTA SONUÇLARI	HEMŞİRELİK GİRİŞİMLERİ	DEĞERLENDİRME

Form Numarası	Form Adı	Revizyon No/Tarihi
ICH-1	İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ DÖNEM İÇİ UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU	4/13.12.2022

Öğrenci Adı Soyadı	
Klinik	
Değerlendirme dönemi	

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Başarılı 3	İyi 2	Geliştirilmeli 1	Yetersiz 0
A-Profesyonel Davranışlar (21 Puan)				
Çalışma saatlerine uyma				
Profesyonel görünüm				
Sorumluluk alabilme ve öğrenmeye istekli olma				
Eleştirilere açık olma				
Karar verme becerisi				
Eksiklerini/hatalarını fark etme ve geliştirmek için çaba gösterme				
Zamanı etkin kullanma				
B- Kişilerarası İlişkiler (12 Puan)				
Bakım verdiği hasta/sağlıklı birey ve ailesi ile iletişim				
Sağlık ekibi üyeleri ile iletişim				
Arkadaşları ile iletişim				
Öğretim elemanı/rehber hemşire ile iletişim				
C- Temel Hemşirelik Becerilerini Uygulama (18 Puan)				
Komplikasyonları önlemeye yönelik alana özel egzersiz uygulayabilme				
Güvenli ilaç uygulayabilme				
Subkutan enjeksiyon uygulayabilme (İnsülin, Heparin vb.)				
Laboratuvar örneği alabilme (Kan vb.)				
Kateter bakımı				
Fizyolojik parametreleri değerlendirme				

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Başarılı 3	İyi 2	Geliştirilmeli 1	Yetersiz 0
D.Sağlıklı/Hasta Bireyin Bakımı Süreci (15 Puan)				
Bireye ve aileye ilişkin verileri toplama ve kaydederek sağlık ekibiyle yasal iletişim sağlama				
Bakımından sorumlu olduğu bireyi teslim alma/verme				
Hastanın tanısını\klinik ve laboratuvar bulgularını açıklayabilme				
Amaç/ beklenen sonuçlara uygun bakım girişimlerini planlama				
Planlanan bakım girişimlerini uygulama				
E-Sağlık/Hasta Eğitimi ve Alana Özgü İletişim Becerileri (6 Puan)				
Amaçlı soru sorabilme ve eğitim ihtiyacını saptayabilme becerisi				
Taburculuk, eğitiminin içeriğini uygun şekilde hazırlayabilme becerisi				
F-Hasta Bakım Planı Dökümanı (24 Puan)				
Vaka ödevinin genel düzeni (kapak, içerik, kaynakça)				
Genel bilgi kapsamı (Hastalık, tanı ve tedaviye yönelik uygulamalar)				
Bireye ve aileye ilişkin verileri toplama				
Hemşirelik tanılarını belirleme ve öncelik sırasına koyma				
Klinik ve laboratuvar bulguları çerçevesinde bakımı belirleme				
Amaç/ beklenen sonuçlara uygun bakım girişimlerini planlama				
Planlanan bakım girişimlerini uygulama				
Değerlendirme				
G. Bakım Planı Kritiği (4 Puan)				
TOPLAM PUAN				

Sorumlu Öğretim Elemanı

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ KAYNAK LİSTESİ

1. Enç, N., Can, G., Tülek, Z., Uysal, H., Demir, M., & Alkan, H. Ö. (2017). İç hastalıkları hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevleri.
2. Ovayolu N., Ovayolu Ö. (2016) Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevleri, 1. Baskı. Adana.
3. Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.
4. Gloria M Bulechek, Howard K. Butcher, Joanne M. Dochterman, Cheryl M. Wagner. (2017). Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması, Çeviri Editörleri: Prof. Dr. Firdevs Erdemir, Prof. Dr. Sultan Kav, Yrd. Doç. Dr. Arzu Akman Yılmaz, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul.
5. Aslan EF, Olgun N (2017). Fizyopatoloji. Ankara, Akademisyen Tıp Kitabevi.
6. Birol L, Akdemir N (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Ankara, Sistem Ofset.
7. Kocaman G., İntepeler S.Ş., Şen H., Yürümezoğlu A. H., Özbıçakçı Ş. İşe Yeni Başlayan Hemşirelerin Uyumlarını Kolaylaştırmak İçin Hazırlanan Bir Rehber Hemşire Eğitim Programı Örneği. Hemşirelikte eğitim ve Araştırma Dergisi, 2012;9 (2):28-34.
8. Ünsar S., Ünsar S. Hemşirelerin Performanslarını Geliştirmeye Yönelik bir Koçluk Model Önerisi. Üniversite ve Toplum Dergisi. 2008; 8(1): 1-12.
9. Ay F. Hemşirelik eğitiminde Yeterliliğin sağlanması İçin Yeni Bir Yaklaşım: Rehber Hemşire Sistemi. Fırat Sağlık Dergisi, 2007; 2(5):52-65.
10. Birol L. Hemşirelik Süreci Hemşirelik Bakımında Sistematik Yaklaşım. İzmir. Etki Matbaacılık Yayıncılık Ltd. Şti. 9. Baskı, 2009.
11. Durna Z. İç Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Rehberi. İstanbul. Cinius yayınları, 1. Baskı, 2009.
12. Enç N., Can G. İç Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Öğrenci Modülü. İstanbul, Nobel Tıp Kitabevi, 1. Baskı, 2012.

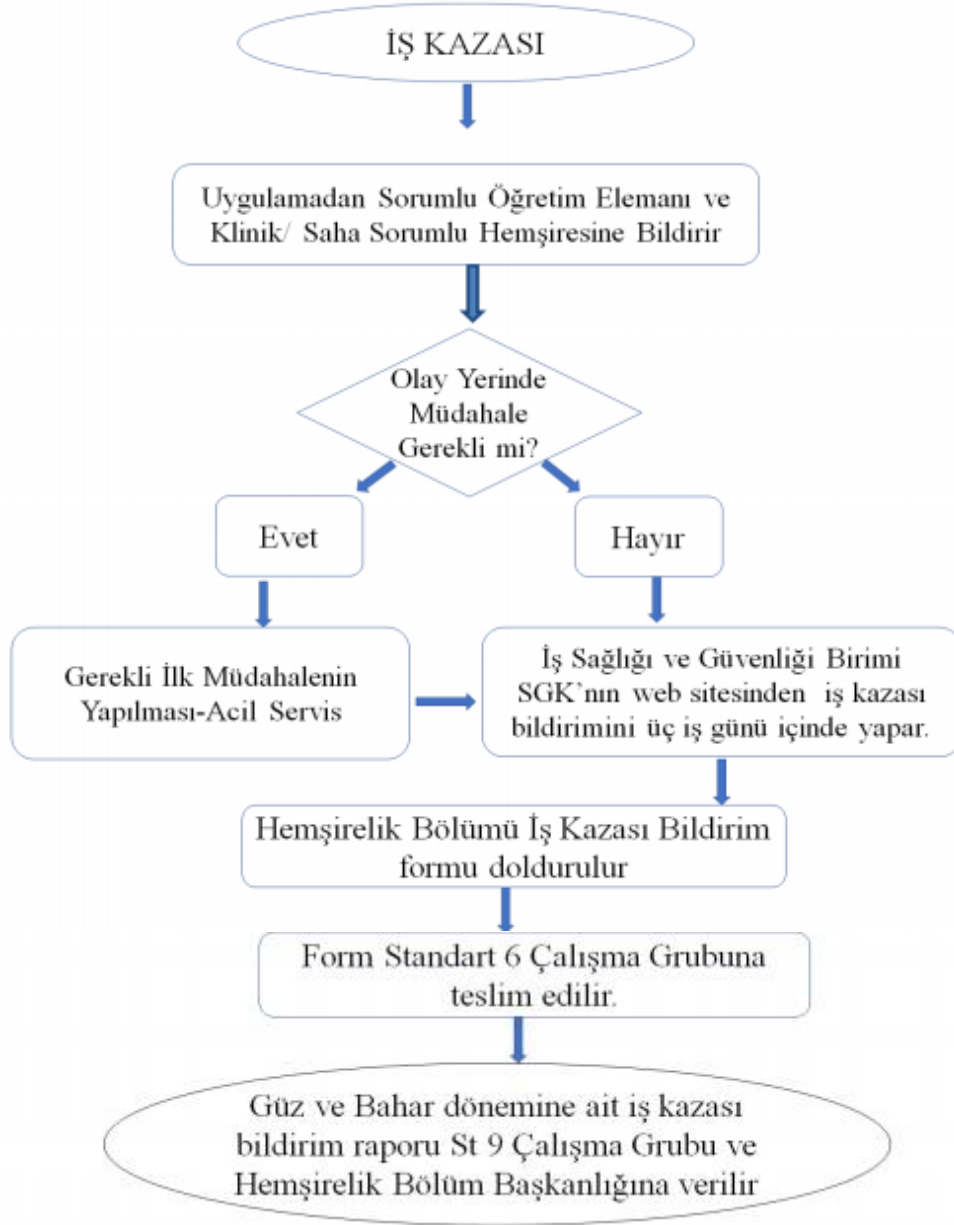
KANITLAR

- Alparslan, A. G. D. G. B., & Kapucu, Ö. G. D. S. (2008). Steroidlerin Kullanımında Hemşirenin Sorumlulukları. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 15(2), 77-84.
- Bahar, A., Ovayolu, Ö., & Ovayolu, N. (2019). Onkoloji Hastalarında Sık Karşılaşılan Semptomlar ve Hemşirelik Yönetimi. Erü Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 6(1), 42-58.
- Çelik, F., & Bektaş, H. (2019). Karaciğer Hastalıklarının Yönetiminde Telesaglık Uygulamalarının Etkisi: Sistematik Derleme. Türkiye Klinikleri Hemşirelik Bilimleri, 11(3).
- Demirtaş A, Akbayrak N. Metabolik sendrom yönetiminde hemşirenin sorumlulukları. HEAD, 2016; 13(3):196-201.
- Güler, S. B., & Ersin, F. Multiple Skleroz Hastalarının Yaşam Kalitesi ve Ruhsal Durumları. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 21(1), 42-50.
- Gümüş K, Ünsal A. (2014). Osteoartrit'te Hemşirelik Bakımına Güncel Bir Bakış. Balıkesir Sağlık Bil Derg, 3(3):179-182.
- İnkaya, B. V., & Karadağ, E. Diyabetli Bireyler ve Onlara Bakım Veren Hemşirelerin Hastalık Özyönetim Stratejilerine Bakışı: Kalitatif Bir Çalışma. Koç Üniversitesi Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi (HEAD), 14(1), 31-37.
- Kılınç, G., Yıldız, E., & Kavak, F. (2019). Orjinal Makale KOAH'lı hastalarda psikolojik dayanıklılık ve yaşam doyumu arasındaki ilişki.
- Koçan S, Gürsoy A. (2016). Septik Şok ve Hemşirelik Bakımı. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 32 (1) :173-185.
- Koçan S, Gürsoy A. (2016). Septik Şok ve Hemşirelik Bakımı. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 32 (1) :173-185.
- Mamaş, H. A., & Avcı, İ. A. (2018). Kronik Böbrek Yetmezliği Olan Hastaların Günlük Yaşam Aktivitelerinin ve Evde Bakım Gereksinimlerinin Belirlenmesi. SETSCI Conference Indexing System, 3; 1443-1453.
- Özdelikara, A., & Ebru, B. Kalp Hastaları Cinsel Aktiviteden Uzak Durmalı mı?. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 7(3), 165-169.
- Özen A, Enç N. (2013). Kritik Hastalıklarda Sıvı Elektrolit Dengesi Değişikliklerinde Hemşirenin Rolü. Türk Kardiyoloji Derneği Kardiyovasküler Hemşirelik Dergisi, 4(5):9-13.
- Pehlivan, S., Doğan, D., Kahraman, B. N., & Özkalemkaş, F. Akut Lösemi Hastalarında Alopesinin Beden İmajı ve Benlik Saygısına Etkisi. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 45(2), 173-178.
- Tavşanlı, N. G., & Begüm, E. Ş. İnmeli Hastada Palyatif Bakım: Olgu Sunumu. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 4(1), 35-39.
- Yıldırım, Y. K. HIV/AIDS ve Hemşirelik Yönetimi. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 22(2), 199-216.

İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI, FORMU, TALİMATI

	HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI	Doküman No	
		Yayın Tarihi	
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	13.12.2019
		Sayfa No	1/1

Hemşirelik Bölüm Başkanı
Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI

Dekan Yardımcısı
Dr. Öğr Üye. Mehtap ÜNLÜ SÖĞÜT

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMU

Doküman No	
Yayın Tarihi	
Revizyon No	
Revizyon Tarihi	
Sayfa No	1/1

Öğrencinin	
Adı-Soyadı	
Öğrenci Numarası	
Cep Telefonu:	
Öğrencinin Yakını	
Adı-Soyadı	
Cep Telefonu	
İş kazasına İlişkin	
Olay Tarihi/Saati	
Olay Yeri	
Kurum	
Klinik/Saha	
Olayın Oluş Biçimini Anlatınız?	
Varsa Olayın Şahidi Adı- Soyadı:	İmza:
Olay sonrası yapılanlar	Yıkama: ☐ Pansuman: ☐ Acil serviste gözetim: ☐ Enfeksiyon polikliniği: ☐ Diğer:
Ders: Dersin Sorumlu Öğretim Elemanı/Elemanları Adı-Soyadı: İmza: Adı-Soyadı: İmza:	

Açıklama: Yaralanma nedeniyle SGK'ya bildirim yapılan her bir öğrenci için "İş Kazası Bildirim Formunun" doldurulması gerekmektedir. Dönem sonunda doldurulmuş formların ders sorumlusu tarafından Standart 6 Çalışma Grubuna iletilmesi önemlidir.

	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMA İŞ KAZASI ÖNLEME ve BİLDİRİM TALİMATI	Doküman No	6.7.2
		Yayın Tarihi	23.10.2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	13.12.2019
		Sayfa No	1

Talimatlar

1. Uygulamaya çıkacak tüm öğrenci ve öğretim elemanları İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimine katılır.
2. Yapıtırılması gereken serolojik testler hekim tarafından değerlendirilerek aşılama yapılır.
3. Uygulamaya çıkacak tüm öğrencilerin sigortası dekanlık tarafından yapılır.
4. Uygulamaya çıkılan kurumun adaptasyon eğitimine katılır.
5. Uygulama alanının özelliğine göre öğrenci güvenlik önlemlerini alır ve kurallara uyar.
6. Yaralanma (enfekte delici kesici araç ile yaralanma, düşme, hastanın kan ve vücut sıvılarına maruziyet, kimyasal ajanlar, radyasyon) durumunda ilgili ders öğretim elemanı, klinik rehber hemşire, klinik/saha sorumlu hemşiresine haber verilir.
7. Yaralanma sonucunda olay yerinde müdahale gerekiyor ise yaralanan öğrenci acil servise ulaştırılır.
8. Enfekte delici kesici araç ile yaralanma halinde ilgili alan su ve sabunla yıkanır, pansuman yapılır. Daha sonra İş Sağlığı Güvenliği birimine gidilerek işlemler başlatılır. İş Sağlığı Güvenliği birimi, Sosyal Güvenlik kurumunun web sitesinde yer alan İş Kazası Meslek Hastalığı e-bildirimini (işveren bildirim) üç (3) iş günü içinde yapar.
9. Yaralanan öğrenci ve dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanları tarafından "Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Formu" doldurularak dönem sonunda Standart 6 Çalışma grubuna teslim edilir.
10. Yaralanma sonrası tetkiklerin tekrarının yaptırılması ve takibi öğrencinin sorumluluğundadır.
11. Yaralanmaya kaynak olan hasta enfekte olmasa bile, öğrenci bildirim ve testleri yaptırmalıdır.

Hemşirelik Bölüm Başkanı
Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI

Dekan Yardımcısı
Dr. Öğr Üye. Mehtap ÜNLÜ SÖĞÜT